No. 78. DINGSDAG 30 JUNIJ. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regel *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

29 Junij.

Het voornaamste nieuws komt heden uit Britsch Indie. Het groote Engelsch-Indische Rijk vindt deszelfs voornaamste kracht in het geloof der onderscheidene volkeren aan de onweerstaanbare magt van Engeland. Deze magt nu wordt voor een groot gedeelte gehandhaafd door Inlandsche troepen, gecommandeerd, grootendeels althans, door Europesche officieren.

Onder deze inlandsche troepen heeft zich muiterij geopenbaard; zoo zich deze muiterij op eene groote schaal mogt uitbreiden en steun vinden bij een of meer der onderworpene volkeren, waarvan vele de Engelschen geen goed hart toedragen, dan zou de staat van zaken daar voor John Bull dreigend genoeg kunnen worden.

Per Overlandmail zijn te dezen aanzien de volgende tijdingen ontvangen van Madras den 25 Mei: De muiterij onder het Bengaalsche leger had zich op eene verontrustende wijze uit Meerut verspreid. Het 11de en 20ste regiment inlandsche infanterie hadden zich met het derde regement ligte kavallerie in open opstand vereenigd; na eenig bloedvergieten werden zij door de Europesche troepen uiteengedreven, maar zij vlugtten naar Delhi, waar de 38ste, 54ste en 74ste inlandsche regementen zich bij hen voegden. Delhi was in het bezit der muitelingen, die bijna alle Europeanen zonder onderscheid van ouderdom of kunne vermoordden, de bank plunderden en den zoon van wijlen den Mogol-Keizer tot Koning proclameerden. Te Ferozepore waren mede onlusten uitgebarsten, doch onderdrukt. De radjah van Gwalior had zijne troepen ter beschikking van de Britsche regering gesteld. Het gouvernement nam krachtige maatregelen om den opstand te onderdrukken en concentreerde troepen om Delhi. Het 3e reg. inlandsche infanterie was ontbonden

Delhi is de hoofdstad van het Rijk van den grooten Mogol. De uitgeroepen Koning is de zoon van den ouden Keizer, die van de O. Indische kompagnie een jaargeld van $1\frac{1}{2}$ millioen gulden genoot.

Uit Bombay wordt van 27 Mei nog het volgende gemeld: De rebellen waren er in geslaagd zich met elkander te vereenigen; zij trachtten een gemeenschappelijk centrum daar te stellen. Een fort te Calcutta was bijna in hunne handen gevallen. Het garnizoen uit Cipayers zamengesteld, weigerde in het komplot te treden.

Hoewel opstanden zelden gelegen komen voor wie ze moet bestrijden, komt deze opstand voor Engeland al zeer ongelegen, nu hetzelve alle krachten moet inspannen, om de 400 millioen Chinezen te bestrijden, en, zoo mogelijk duchtig te kastijden. Indië is reeds gedeeltelijk ontbloot van troepen zoowel voor den oorlog in Perzie als voor dien tegen China. Welligt hebben juist de oproerlingen dit tijdstip gunstig geacht. Wat zal Engeland nu doen, wanneer het de Engelsche bevelhebbers in Indie niet gelukt, den opstand te onderdrukken? Welligt zal het de Chinesche expeditie en de kastijding van *Yeh* moeten uitstellen, bedenkende, dat het beter is te behouden wat men heeft, dan nieuwe ondernemingen door te drijven en alles op het spel te zetten.

Engelsch Indie is voor het moederland van het allergrootste gewigt; het is voor een groot gedeelte de bron, waaruit Engeland deszelfs rijkdommen put en het groote punt van uitvoer voor alles, wat in de fabrieksteden in Engeland gemaakt wordt, vooral de katoenen stoffen. Kan John Bull niet zonder de vriendschap van Amerika, omdat hij niet zonder katoen kan leven, hij kan evenmin leven zonder Indie, omdat hij anders met de ontzaggelijke massa katoenen stoffen, in zijne fabrieken gemaakt, zou blijven zitten.

Wij spraken daar zoo even van het uitstellen van de expeditie tegen China. Maar dit zal ook zeker zijne groote bezwaren hebben. Zoo *Yeh* de roode barbaren ziet vertrekken, dan zal hij in de eerste plaats proclamatien verspreiden, zoo brommig en grootsprakig als ooit een Chineesch brein heeft voortgebragt, maar, wat het ergste is, wanneer de Engelsche vloot de Chinesche wateren verlaat, zonder iets verrigt en bepaalde resultaten verkregen te hebben, geen Europeaan zal in China meer veilig zijn, de reeds aanzienlijke handel met dat uitgebreide rijk, zal welligt afgebroken worden, tenzij de Chinezen hun wrok aan hun voordeel opofferen en Christendom en Christelijke beschaving zullen verhinderd worden licht en warmte over dit deel der aarde te verspreiden.

Engeland moge genoodzaakt zijn, de expeditie tegen China tijdelijk op te geven, zeer moeijelijk zal het daarvan geheel afstand kunnen doen. De bevolking en fabrieken nemen in Engeland toe, maar men kan aannemen, dat de voortbrenging der fabriekgoederen bijna driemaal zooveel toeneemt als de bevolking en de fabrieken zoo door andere redenen als vooral door de dagelijks voortgaande verbetering der machines. Om dezelfde reden nu, waarom Engeland Indie niet kan missen, heeft het ook China noodig, nl. om derwaarts zijne fabriekgoederen uit te voeren, waarmede Indie reeds overkropt is. Engeland moet een uitweg zoeken voor deze goederen, daar anders de fabrieken zouden stilstaan en de duizenden en duizenden fabriekarbeiders van honger zouden moeten sterven of .... oproer maken.

Treurig vooruitzigt voor John Bull. Binnen weinige jaren welligt zal hij zoovele katoenen stoffen fabriceren, dat hij de geheele aarde in katoen kan kleeden, en wat dan? Zullen dan voor de fabrieksteden de honger-jaren aanbreken? Of zal het Britsch genie welligt een uitweg voor zijne producten naar eene andere planeet zoeken?

Koningin *Victoria* heeft op 25 dezer een geheimen Raad belegd en daarin aan haren echtgenoot den titel toegekend van *Prince-Consort*, dat is *Prins-Gemaal*, een titel, die hem al de regten van een geboren Engelschen Prins schenkt. Dit is eene hooge onderscheiding, maar niemand is haar nader dan Prins *Albert*, en overhaast was zij niet in het beloonen. Zij is toch reeds 17 jaren getrouwd! 't Werd dus zelfs tijd, als haar gemaal eenigen aanspraak had op dien titel. Prins *Albert* is nu *wettig* een lid der koninklijke familie, zoo als hij dit feitelijk reeds was. *Filips* van Spanje was titulair Koning van Engeland, maar de Gemaal bleef wat hij was voor zijn huwelijk met de tegenwoordige Koningin, een Prins uit het Huis van Saksen Coburg Gotha. Hij is zelfs geen Engelsch pair. Hoe wel genaturaliseerd Engelschman, voerde hij nooit iets anders dan zijn Duitschen naam. Men zegt tegen hem: „Koninklijke Hoogheid!" alleen welstaans-halve en velen als de boer aan den raad zijner stad schreef: Edel *Zestien*bare Heeren! uit vrees dat men hem te weinig eer zou geven, maar zijn titel is slechts: Doorluchtige Hoogheid. Daardoor staat hij dikwijls achter andere leden van vorstelijke geslachten, die inderdaad veel minder beteekenen dan hij. Door den titel van Prins-Gemaal verkrijgt hij nu wel niet meer binnenlandsch gezag, maar buitenlands eene meer aanzienlijke stelling, en kan hij in Engeland zelfs buitenlandsche koninklijke familien naderen met den rang van een Engelsch Prins van den hoogsten rang.

Uit China verneemt men nog niets, maar de Engelsche regtbanken behandelen veel zaken, die de algemeene nieuwsgierigheid in hooge mate prikkelen, en ook regtmatige aanleiding geven tot bittere klagten over toenemend zedebederf en misbruik van vertrouwen.

Het Engelsche Lagerhuis heeft eindelijk zijne deuren voor den heer *Rothschild* en voor andere Israëlitische candidaten voor de Wetgevende Magt opengezet en wel met eene vrij aanzienlijke meerderheid van 123 stemmen. Een gedeelte der conservatieve partij heeft hare stem tot dit resultaat geleend. Nu komt het ontwerp spoedig in het Hoogerhuis, om te worden — verworpen, althans dit voorspelt men.

De verkiezingen in Frankrijk wekken daar nog in hooge mate de belangstelling op. In de departementen is de Regering gelukkiger geweest dan in Parijs, en op het platte land heeft zij minder oppositie gevonden dan in de steden, en over het algemeen heeft het platte land de zege aan de Regering verschaft.

Men zegt, dat de uitslag der verkiezingen te Parijs Keizer *Napoleon* zeer heeft getroffen; hij is er steeds op uit geweest, om zich de genegenheid der arbeidende klasse te verzekeren, hij heeft daarvoor belangrijke maatregelen genomen en groote uitgaven gedaan; hij meende die genegenheid ook in ruime mate te bezitten, maar de verkiezingen hebben hem uit dien aangenamen waan gewekt; de arbeidende klasse heeft zich zeer ijverig betoond bij de verkiezingen, doch om te stemmen voor tegenstanders van de tegenwoordige orde van zaken. *Napoleon* kan hieruit gewigtige lessen trekken. De democratie moge door hem bij zijn coup d'état ter aarde zijn geworpen, zij moge sedert dien tijd eene zekere bedwelming hebben ondervonden, zij schijnt thans weder tot bezinning te komen, en welligt, dat er thans voor *Napoleon* een tijdvak van strijd met haar aanvangt, die in de toekomst doet denken aan de jaren 1830 en 1848.

Keizer *Napoleon* is naar Plombières vertrokken, hij denkt daar 30 of 40 dagen te blijven; ook zou hij zijn kasteel Arenenberg in Zwitserland aan zijne vrouw willen toonen; hetzelve wordt daartoe van nieuwe meubels voorzien, voor den invoer van welke de Zwitsersche Regering, hoe beleefd! vrijdom van invoerregten heeft verleend.

Daarna zegt men, zullen de Keizer en de Keizerin aan Koningin *Victoria* een bezoek brengen, doch er zal te Londen geene plegtige ontvangst van het keizerlijk echtpaar plaats hebben; dit bezoek zal meer het karakter hebben van eene visite aan de Engelsche kon. familie. De Keizer zal echter, zoo verzekeren zij, die het zeggen te weten, de tentoonstelling te Manchester bezoeken.

De dagbladen houden niet op van eene zamenkomst tusschen den Keizer der Franschen en dien van Rusland te bespreken. Thans verzekert men, dat deze in September in eene Duitsche stad zal plaats hebben.

Wederom is er sprake van het ontdekken van een komplot tegen het leven van den Franschen Keizer; eenige Italianen zouden in hechtenis genomen zijn, en het complot vele vertakkingen hebben.

Men zal echter wel doen van nadere berigten af te wachten, daar het zeer wel mogelijk is, dat het gerucht door de policie is verspreid, om den Keizer meer en meer in de oogen van het volk eene martelaarskroon te verschaffen.

De Keizer en de Keizerin van Rusland zijn op 27 jl. te Hamburg aangekomen, en hunne tegenwoordigheid in Duitschland zal gewisselijk vele Vorsten en Vorstinnen mobiel maken. 't Is nog niet bekend, waar de Russische Czaar zich zal laten zien, en velen, die genegen zouden zijn, om hem te logeren, zien er nog al tegen op. Hij is het groot en rijk gewend en ieders huis en beurs is niet zoo ruim en zoo gevuld, dat zij kunnen aanbieden wat een Russisch Monarch toekomt.

De Keizer van Oostenrijk maakt weer aanstalte, om zijne reis in Hongarije voort te zetten. Als hij eerst de stelling der Evangelische kerk naar genoegen der Protestanten regelt, zal hij daardoor te genoegelijker reizen. Men heeft er wel hoop op.

Nopens de reis van den Paus verneemt men weinig bijzonderheden, en in de beide Sicilien is het op diplomatiek terrein zeer stil, terwijl de bastonnade commissie liefst in stilte werkt. Sardinie en Rome blijven tegenover elkanderen in dezelfde positie. Voor 't oog beleefd — in 't hart vijandig. Eerstgenoemd Rijk ontving dezer dagen eenige kanonnen voor Allessandrie, en wel als een geschenk van het Amerikaansche Volk voor het vrijzinnige Piemont.

Keizer *Frans Jozeff* had daardoor geen genoegelijk aandenken, maar daartoe gaf broeder Jonathan het ook niet.

Spanje discussieert over belangrijke zaken. Ten eersten over eene herziening der constitutie, ten tweeden over het onderwijs. Een van de leden der Cortes beweerde, dat de Spanjaard al de bekwaamheden, die hij heeft, dankt aan de kerk, en dat geeft elk gaarne gewonnen. Als men zeide, dat de Spanjaard inderdaad knap *is*, door de kerk, zou het tegenspraak ondervinden.

Op den Koning van Napels zou ook een aanslag hebben plaats gehad, die echter het gewenschte doel niet zou hebben gehad; men verneemt evenwel hiervan niets naders, en het is zeer waarschijnlijk, dat ook dit een verdichtsel is, welligt uitgestrooid met het doel, om de aandacht van het volk op zoodanigen moord te vestigen, althans het berigt daarvan is het eerst door een democratisch blad medegedeeld.

De Koning van Napels heeft zich bij de Porte beklaagd, dat deze aan hem een gezant heeft gezonden, die de Israëlitische godsdienst belijdt. Ziedaar een staaltje van verdraagzaamheid van het ultramontanisme, dat zoo gunstig gestemd was voor den Oosterschen oorlog, vooral ook om den Turken te leeren meer verdraagzaam jegens de Christenen te zijn.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

De heeren *van Akerlaken*, *Bieruma Oosting*, *Dirks*, *Godefroi*, *Nolthenius*, *Sander*, *Slicher van Domburg*, *Storm van 's Gravesande*. *Taets van Amerongen* en *Wintgens*, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, hebben aan het oordeel der Kamer onderworpen een amendement op art. 22 van het gewijzigd wetsontwerp op het lager onderwijs, daartoe strekkende, om alinea 4 van art. 22 geheel weg te laten. Die alinea luidt aldus: „Waar de kinderen van het bezoeken der openbare school, uit hoofde van godsdienstige bezwaren der ouders, worden teruggehouden, en deze bezwaren na een zorgvuldig onderzoek niet kunnen worden uit den weggeruimd, wordt, indien hieraan kan te gemoet gekomen worden door de oprigting van eene bijzondere school, tot het oprigten en onderhouden van zoodanige school, des gevorderd, hulp verleend door middel van eene Rijks-subsidie. Het verleenen van zoodanige subsidiën geschiedt door de wet."

Men weet, dat dit het groote verzoeningsmiddel der Regering was.

De heer *Blaupot ten Cate* heeft de volgende zes amendementen voorgesteld: 1. in de tweede alinea van art. 16 te lezen: „worden een, meer of alle vakken," in plaats van: „worden een of eenige der vakken." — 2. na de 3e alinea van art. 19 als 4e alinea op te nemen: „Boven de vaste jaarwedde wordt hem een veranderlijk inkomen uit de schoolgelden toegekend, naar evenredigheid van het getal der schoolgaande kinderen." Vervolgens de voorlaatste alinea aldus aan te vangen: „De vaste jaarwedde, het veranderlijk inkomen en de toelagen worden enz." — 3. in de 2e alinea van art. 22 achter de woorden: „worden gesteld," te laten volgen: „door den Gemeenteraad, nadat deze den onderwijzer, die zich aan het hoofd der school bevindt, alsmede den districts-schoolopziener, daarover heeft gehoord," — 4. de vierde alinea van art. 22 te laten wegvallen. — 5. aan het einde van art. 42 bij te voegen: „verbonden met proeven van geschiktheid tot het geven van onderwijs." — En 6. de 1e en 2e alinea van art. 52 te doen vervangen door de woorden: „leden der plaatselijke schoolcommissie worden benoemd door den Gemeenteraad, terwijl in gemeenten, beneden de 3000 zielen, de burgemeester en wethouders steeds tot die commissiën behooren.

— Door den Minister van Binnenl. Zaken is aan de Tweede Kamer toegezonden, een uitvoerig verslag *over de verrigtingen aangaande het armbestuur over* 1855. De Minister geeft dadelijk te kennen, dat de Regering zich gehaast heeft, dit verslag, naar den wensch der Kamer, vroeger dan gewoonlijk in te dienen, ofschoon het niet mogelijk schijnt, dat zoo spoedig te doen, als de Regering zelve zou wenschen.

Tot gereede uitvoering der wet heeft de Minister van Binnenl. Zaken de medewerking ingeroepen der departementen van de onderscheidene eeredienisten, en zijn dien ten gevolge door de Synodes der Herv. kerk en der Ev. Luth. kerk, door de commissie voor de Rem. Broederschap, en door den aartsbisschop *Swijsen* en de bisschoppen aanschrijvingen en reglementen uitgevaardigd, die de Regering in de Bijlagen mededeelt.

Opmerkende, dat 't geen de Regering in dit verslag me-

dedeelt, hoofdzakelijk nog de eerste werking der wet en dus het tijdperk van overgang betreft, voegt de Minister daar o. a. nog bij, dat, hoe wenschelijk het ook zij, dat het doel van den wetgever, ontwikkeling der kerkelijke en beperking der burgerlijke armenverzorging, zoo veel en zoodra mogelijk bereikt worde, het echter uit de beraadslagingen, aan het tot stand brengen der wet voorafgegaan, genoegzaam overtuigend blijkt, dat de wetgever die bereiking geenzins plotseling, maar slechts door den tijd verwacht en mogelijk geacht heeft. Deze opmerking is van veel gewigt, omdat het der Regering meermalen is voorgekomen, dat sommigen uit de omstandigheid, dat het doel niet reeds dadelijk is bereikt, aanleiding nemen om te onderstellen, dat het in meerdere of mindere mate nu reeds als gemist zou moeten worden beschouwd; eene gevolgtrekking, over welker juistheid eerst met grond zal kunnen worden geoordeeld, wanneer de wet gedurende een veel ruimer tijdvak en wel zoolang zal hebben gewerkt, dat die werking zal kunnen gezegd worden, zekere vastheid te hebben verkregen.

Meermalen is het der Regering voorgekomen, dat sommige burgerlijke besturen dit niet altoos genoegzaam voor oogen houden en door het te sterk aandringen op plotselinge overbrenging der armenverzorging op de kerkelijke armbesturen, wel eens in hunne handelingen de palen der redelijkheid voorbijstreven, waardoor dan soms het tegendeel wordt te weeg gebragt van hetgeen wordt beoogd.

Daarentegen bleek het der Regering in andere gevallen, dat onderscheidene burgerlijke besturen nog niet genoegzaam doordrongen zijn van het besef, dat het denkbeeld, door vele kerkelijke besturen aangekleefd, als of de strekking der wet zou medebrengen, dat de ondersteuning der armen, die de kerkelijke besturen goedvinden los te laten, door de burgerlijke besturen zou moeten worden overgenomen, een dwaalbegrip is. De Regering maakt van elke gepaste gelegenheid gebruik, om dit te bestrijden en er op te wijzen, dat het 21 art. der wet voor de burgerlijke besturen wel een verbod inhoudt, om armen, anders dan in het daar omschreven geval, te ondersteunen, maar volstrekt geen gebod om dit in eenig geval te doen. Op dien grond heeft zij ook reeds meermalen hare goedkeuring onthouden aan besluiten van gemeenteraden om verhoogde belastingen te heffen ter voorziening in de behoeften, waarvan de opgegeven oorzaken bleken uit de werking van dat dwaalbegrip te ontspruiten. De Regering zal zich blijven beijveren in dien geest te handelen en het denkbeeld meer en meer te bevestigen, dat het niet in de roeping van den Staat ligt, om eigenlijk gezegde weldadigheid uit te oefenen, en dat dus de burgerlijke besturen zich met de ondersteuning der armen, aan welke de kerkelijke armbesturen zich onttrekken met het doel, om die op de burgerlijke armenverzorging over te brengen, niet verder of anders behooren in te laten dan uitsluitend uit het oogpunt der handhaving eener goede politie volstrekt onvermijdelijk is. Het spreekt van zelf, dat ondersteuning uit dat oogpunt veelal zal blijven verre beneden hetgeen eene armenverzorging als werk van liefde en weldadigheid wenschelijk kan doen achten. Daarom is het mogelijk, dat, indien de burgerlijke besturen algemeen, wel zonder overdrijving maar toch met vastheid, in dien geest te werk gaan, het lot der armen meer algemeene deelneming bij de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid zal opwekken, en dat dus de armenverzorging van deze daardoor na verloop van eenigen tijd weder meer ontwikkeling zal erlangen, ook doordat zij daarin een krachtigen spoorslag zullen vinden, om de bijzondere liefdadigheid der ingezetenen op te wekken ter stijving harer middelen, welker beperktheid in de medegedeelde berigten in de provinciën, waar de meeste bezwaren worden gevoeld, in het algemeen als eene voorname of mede-oorzaak wordt aangevoerd van de strekking van vele kerkelijke armbesturen om hunne armenverzorging te beperken.

— Men schrijft uit den Tielerwaard: Aan kersen ontbreekt het ons wel niet, maar zij zijn klein en tot heden toe niet zoo aangenaam van smaak als in andere jaren. Ons weiland is, bij gebrek aan regen, zóó dor, dat het vee ter naauwernood het noodige voedsel vindt. Vooral is het aan groot bezwaar onderhevig het van water te voorzien. In het te velde staande koren rigten de muizen hier en daar nog al schade aan. De aardappelen daarentegen staan tot hiertoe tierig en goed in bloei.

— Ongetwijfeld, de oudste student in Europa is dezer dagen te Helsingfors in Finland gestorven. Hij bereikte den leeftijd van 71 jaren, is nooit gehuwd geweest en heeft de universiteit nooit willen verlaten, die voor hem in waarheid eene *alma mater* was.

— De groote St. Jans-jaarmarkt te 's Hertogenbosch van 25 Junij, bragt eene buitengewone drukte in die stad. Men heeft in langen tijd zulk eene menigte vreemdelingen aldaar niet gezien. De aanvoer en omzet van linnens was meer dan groot; paarden waren er minder dan de vorige markt aan de lijn; er werden er nogtans nog al verkocht tegen goede prijzen. Ook de aanvoer van runderen was veel minder dan op vorige markten; bij zeer lage prijzen was de verkoop nog gering.

— Er zijn thans te Rotterdam twee schepen aangelegd voor Zuid-Afrika, het eene bestemd naar de Kaapstad en misschien naar Port-Elisabeth, het andere regtstreeks naar Port-Natal. Met het barkschip *Joan* zullen vertrekken de jongelieden van beider kunne, die, ten getale van 72, voor de Kaapstad en omstreken zijn aangevraagd. Naar men verneemt, is het getal, dat zich bij de leden der commissie heeft aangemeld, reeds zeer groot en bedraagt ongeveer het dubbel van het getal dat geplaatst kan worden. Het is te verwachten, dat het aantal landverhuizers, dat zich naar Port-Natal zal inschepen, òf om in Natal zich te vestigen, òf om naar eene van de beide Hollandsche republieken zich te begeven, groot genoeg zal zijn, om dezelfde reederij te nopen over eenige maanden weder een schip naar dezelfde bestemming te doen uitklaren.

De tijdingen uit de Oranje-Vrijstaat leveren het bewijs, dat er de waarde der grondeigendommen in den laatsten tijd merkelijk gerezen is. Zoo verhaalt men, hoe de eigendommen van den heer *Fraser*, die, zoo als men zich zal herinneren, bij de vrijverklaring van de souvereiniteit, een der beide afgevaardigden van de Engelsche partij is geweest, om het Britsch gouvernement te verzoeken het oppergebied over Trans-Gariep niet af te staan, thans hooge prijzen hebben gegolden, alzoo die heer, vóór den afloop der drie jaren tot de vrijwillige onteigening gesteld, zich van zijne vaste goederen wenscht te ontdoen. Zij hebben dien heer in der tijd naauwelijks f 2.400 gekost, en nu heeft hij die eigendommen te Bloemfontein, aan de Modder- en Kaffer-rivier, te gelde gemaakt voor ongeveer f 48.000: waarlijk eene fraaije winst binnen tien jaren tijds.

In het algemeen gaat het in zelfder voege tegenwoordig in den Vrijstaat. In de nabijheid van Bloemfontein werd dezer dagen voor een landgoed, dat in het najaar 1850 f 3.000 had gegolden, te vergeefs f 24.000 geboden.

— E r w t e n en B o o n e n zijn uiterst voedzame stoffen, rijk aan proteïne, en wat dat betreft, zeer geschikt om de tarwe te vervangen: — zij hebben echter dit nadeel, dat zij lang en goed moeten gekookt worden, om gemakkelijk verteerbaar en alzoo wezenlijk gezond voedsel te worden. — Van daar dat het voordeel van het proteïnegehalte gedeeltelijk onnut wordt voor de behoeftigen, die te veel aan brandstof moeten verbruiken.

Men bevindt dan ook dikwijls, dat arme huishoudens niet zoo zeer op boonen en erwten gesteld zijn, en meer aardappelen, rijst of gort of andere armer voedselsoorten verkiezen.

Zij zouden er meer op gesteld zijn, indien zij wisten hoe dat bezwaar van langzame gaarwording, geheel wordt weggenomen door eene bijvoeging, bij het koken van een weinig potasch — eene goedkoope en onschadelijke stoffe.

De proteïne-deelen van erwten en boonen zijn namelijk vervat in celletjes met een vast hulsel; — is dit hulsel niet geheel opgelost, zoo zal de stof wel in de maag komen, doch niet tot voeding van het ligchaam worden aangewend. — De bijvoeging der potasch bevordert die oplossing der celwanden. *Utr. Ct.*

— Te Boskoop en omstreken zijn in dit jaar zooveel aardbeziën, dat ouden van dagen zich daarvan geen voorbeeld kunnen herinneren. Door het warme weder worden ze tot volkomen rijpheid gebragt en vinden steeds tot redelijke prijzen goeden aftrek.

— In de provincie Overijssel zijn, ten gevolge van een goedgunstig besluit van den Koning, 23 Hervormde gemeenten ten behoeve van 24 predikanten, in het genot van een hooger tractement gesteld. Zes predikanten hebben eene verhooging van f 150 tractement ontvangen, een van f 137,36, negen van f 100 of daaromtrent en de overigen van f 50 à f 60. De eene helft komt uit 's rijks kas, en de andere helft uit gemeentefondsen. Het tractement is nu bijna overal tot f 800 en daarboven geklommen, met uitzondering van die te Diepenhuizen, Diepenveen en Wezep, alwaar het f 700, f 750 en f 751 bedraagt. Er zijn toch nog eenige gemeenten in deze provincie, welke deze gunstige gelegenheid verzuimd hebben, om het tractement van de predikanten te verhoogen.

— Het testament van keizer Napoleon I zal zijne uitvoering erlangen, wat betreft de oude militairen van het keizerrijk, die vreemdelingen zijn geworden of wel buiten Frankrijk hunne woonsteden hebben gevestigd. Vijf honderd van die dappere veteranen zijn geroepen, om daarvan genot te hebben. De staten van Z. M. den Koning der Nederlanden en groothertog van Luxemburg komen voor dit getal in eene ruime en eervolle verhouding voor; immers mogen zij daarop voor een tiende aanspraak maken. Bij elke toekenning van een jaargeld is de titel gevoegd van *Legataris van Napoleon I*. Wat het verleenen van die legaten betreft, de wijze daarvan wordt thans geregeld in overeenstemming tusschen het fransche gezantschap te 's Hage en de regering van Z. M. den Koning der Nederlanden.

— Het *Kon. Zoölogisch genootschap* te Amsterdam heeft in zijne vergadering van Dingsdag besloten, eene nieuwe geldleening van f 200.000 aan te gaan. Het bestuur meende in 't belang van 't genootschap omzigtig te moeten wezen in de te geven inlichtingen voor 't gebruik dezer som, die echter wel op nieuw zal strekken, om de diergaarde in luister te doen winnen.

— Uit het bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingekomen ontwerp van wet op het regt van successie en overgang, met de daarbij behoorende memorie van toelichting blijkt, dat de voornaamste wijzigingen, die volgens dit ontwerp in de bestaande wet gebragt worden, zijn de volgende: dat men getracht heeft de bepalingen van het ontwerp in verband te brengen met de sedert 1838 alhier ingevoerde nieuwe burgerlijke wetgeving en alzoo b.v. bepaald heeft, dat de verklaring van vermoedelijk overlijden wordt gelijk gesteld met werkelijk overlijden, behoudens teruggave in geval van terugkeer, enz. van den vermoedelijk overleden verklaarden persoon; dat ook andere zakelijke regten, buiten den eigendom en het vruchtgebruik, een bestanddeel van het actief bij de aangifte zullen uitmaken; dat de termijn van aangifte in geval van overlijden binnen 's lands wordt verlengd tot zes maanden; dat de schulden, die mogen worden afgetrokken, ter voorkoming van fraude, naauwkeuriger zijn omschreven; dat de eene echtgenoot, ervende van den ander echtgenoot, betaalt 6 pCt. (thans 4 pCt.), de bloedverwanten in de opgaande regte lijn 3 pCt. van hetgeen zij bij versterf erven en 6 pCt. van het meerdere (thans *niets*); dat broeders en zusters bij versterf ervende betalen 6 pCt. (thans 4) en van het meerdere 14 pCt. (thans 10); neef en nicht bij versterf ervende van oom en moei en omgekeerd 9 pCt. (thans 6) en van het meerdere 14 pCt. (thans 10); dat alle andere bloedverwanten of vreemden betalen 14 pCt. (thans 10); dat de verhooging voor buitenlandsche effecten wordt afgeschaft; dat insgelijks de 38 opcenten worden afgeschaft, doch dat de regering voornemens is tijdelijk 15 opcenten te heffen.

Wij hebben hier nog bij te voegen, dat voor het regt van overgang zal worden betaald 5 pCt. in de regte nederdalende lijn en tusschen echtgenooten, kind of kinderen te zamen in het huwelijk verwekt of descendenten daarvan nalatende en in alle andere gevallen tien percent, terwijl volgens de wet van 1817 voor regt van overgang wordt geheven één percent voor den eigendom en een half percent voor het vruchtgebruik geërfd wordende in de regte lijn, en vijf pCt. voor den eigendom en $2\frac{1}{2}$ pCt. voor het vruchtgebruik geërfd wordende in de zijlinie of tusschen niet-verwante personen.

Breda, 27 Junij. Gisteren geraakten twee vurige paarden, doch die anders als zeer mak bekend zijn, voor eene vigilante gespannen, in de nabijheid van den spoorweg, even buiten deze stad, door het breken der leidsels, aan het hollen. Alle pogingen van verscheidene deskundigen, daar aanwezig, om de fiere dieren tot staan te krijgen, waren te vergeefsch, en hoogstwaarschijnlijk zoude het rijtuig, waarin behalve eene moeder met een zuigeling van slechts 7 weken, nog een kind en eene dame gezeten waren, door den toomeloozen galop in het water gestort zijn, ware niet tot verbazing der toeschouwers een twintigjarige jongeling, *Joseph Smits*, conducteur der omnibusdienst bij den heer *van Alphen* in het hotel de Kroon alhier, van de omnibus op de trede der vigilante gesprongen, en zoo, tusschen de paarden langs den boom voortkruipende, de verbroken leidsels meester geworden, waardoor het hem, zeker niet zonder de leiding der Voorzienigheid, mogt gelukken, de nog steeds hollende paarden in hunne vaart te stuiten, en alzoo verscheidene menschenlevens van eene waarschijnlijken dood te redden.

Harderwijk, 26 Junij. Naar wij van goeder hand vernemen, is er wederom dringende behoefte aan manschappen voor onze West-Ind. kolonien, zoo zelfs, dat een verhoogd handgeld van *f* 20 is toegezegd aan hen, die reeds voor de Oost-Ind. dienst genomen hebben en voor het leger in de West-Indien overteekenen. *Kamp Ct.*

Venlo, 26 Junij. Eene verschrikkelijke misdaad heeft het Pruissische dorp Huls, nabij Creveld, in ontroering gebragt. In den avond van laatstleden Dingsdag, vermiste zekere landbouwer zijn zesjarig dochtertje en vond, na lang zoeken, haar lijkje tusschen de hooge korenvelden. De ongelukkige bleek met een snoer van haar eigen voorschoot geworgd te zijn. Alras bleek ook, dat eene niet minder gruwelijke misdaad de oorzaak van den moord was; het meisje toch was op eene afschuwelijke wijze geviolcerd. Vermoedens vielen dadelijk op eenen aldaar wonenden dienstknecht, in het Limburgsche te huis behoorende, wien men in dien avond ook niet had teruggezien. Onmiddelijke kennisgeving aan onzen ijverigen commissaris van politie, en ten gevolge daarvan welingerigte nasporingen, hebben het gelukkig gevolg gehad, dat de booswicht in den nacht van den 24 op 25 dezer in het gehucht Amerika, gemeente Horst, is gearresteerd geworden, alwaar hij zich in eene schuur had verborgen. Hij is onmiddelijk door de koninklijke maréchaussée voor den officier van justitie te Roermond gebragt, aan wien hij zijne dubbele misdaad reeds moet hebben beleden. De beschuldigde is slechts 22 jaren oud, en van een dom en onverschillig uiterlijk. Als Nederlandsch onderdaan zal hij niet uitgeleverd worden, maar voor den Nederlandschen regter teregt staan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In Rue Port Mahon te Parijs heeft 24 Junij groote drukte geheerscht, wegens den moord op een 29jarig meisje gepleegd; niet van zedelijken wandel, leefde zij echter zeer rustig, en was zij zelfs stil en achterhoudend. Toch schijnt een schandelijk boosdoener de zekerheid te hebben erlangd van het geld, dat zij voor een 8jarig kind opspaarde; reeds had zij daarvoor 11.000 fr. bijeen, die met eenige voorwerpen van waarde natuurlijk ontstolen waren. Men is nog niet op 't spoor van den moordenaar.

DE VERTELLER ENZ.

Een zeeslag bij nacht.

In 1615 rustte de Oost-Indische Compagnie der Vereenigde Nederlanden eene vloot van zeven schepen uit, ter ondersteuning van haren uitgestrekten handel, het bevel over die vloot opdragende aan den geoefenden zeeman Joost van Spilbergen.

De Koninklijke Spaansche raad in Peru had evenwel hiervan naauwelijks berigt gekregen, of zij besloot dit smaldeel, dat in weêrwil van zijne geringheid echter ernstige bezorgdheid inboezemde, op elke mogelijke wijze te vernielen, en dewijl men de Hollanders niet in open zee durfde aantasten, besloot men hen in de havens te bespieden, en van daar uit, hen zoowel ter land als ter zee te bestoken.

Maar de Spaansche admiraal Don Rodrigo, een nabestaande van den vice-koning van Peru, bestreed dit plan in zijnen jeugdigen overmoed en verzekerde dat hij (zoo luidden zijne eigene woorden) deze jonge Hollandsche honden en vreesachtige broeihennen, met slechts twee schepen wilde aantasten, te meer omdat zij, volgens geloofwaardige berigten, gedurende den doorvaart van de straat van Magellaan, zware stormen hadden doorgestaan, en daardoor geheel afgemat zijnde, zich zonder slag of stoot zouden overgeven.

De vice-koning schepte in dezen trotschen overmoed behagen, hij verliet zich geheel en al op Don Pedro en gaf hem eene vloot van acht schepen, ten einde de Hollanders in open zee aan te tasten. Het admiraalschip *Jesu Maria* bevatte 460 man en 24 kanonnen; het vice-admiraalschip *Santa Anna* 300 koppen en 14 stukken geschut, het derde schip *Carmes* voerde 200 man en 8 stukken; het vierde schip *St. Diego* een gelijk aantal koppen en stukken; het vijfde *Maria del Rosario* 250 man en 4 stukken; terwijl de drie laatste bodems enkel met soldaten waren bemand en geen grof geschut aan boord hadden.

De Hollandsche admiraal verkreeg, wel is waar, bij tijds berigt van het in zee steken dezer vloot; hij landde nogtans aan het eiland Santa Maria, behaalde eenen onmetelijken buit op de aldaar bestaande Spaansche nederzetting, en nam kort na het wegzeilen een rijk met olijven en gemunt geld geladen Spaansch schip, dat hij, na de gevangen manschap en de lading geborgen te hebben, liet zinken.

Maar naauwelijks was dit geschied, of men ontdekte reeds in de verte de wimpels der Spaansche vloot, die met volle zeilen op de Hollanders aanhield, zoodat de beide vloten, tegen het vallen van den avond, in elkanders tegenwoordigheid waren. De Spaansche vice-admiraal Don Pedro Alvarez de Piger, een der ervarendste zeelieden uit dien tijd, liet zijnen admiraal waarschuwen tegen het beginnen van een gevecht bij het aanbreken van den nacht. Maar de ligtzinnige Rodrigo bleef doof voor dezen verstandigen raad, zeilde regt op het Hollandsch admiraalschip, *de Zon* genaamd, af en naderde het des avonds ten tien ure zoo nabij, dat hij in persoon de opeisching toeriep, zich op genade of ongenade over te geven. — Een volle laag uit al het grof geschut was al het antwoord, dat hij bekwam, en aldus begon dan onder de duisternis van den invallenden nacht het zeegevecht. Wel is waar, was de

— In den middag van 25 dezer kwam in een hôtel in de straat St. Lazara te Parijs een schoon en vlug paard met een kabriolet met zijn meester er in, die echter roerloos en reeds bijna geheel koud was, binnen rijden. Deze was op zijn rijtogtje in het bosch van Boulogne door een beroerte getroffen en het verstandige dier had hierna zonder leiding verscheidene lanen, de Champs Elysées, het plein de la Concorde, enz. te midden van tallooze hindernissen zonder eenig ongeval doorgereden.

— De vermaardste en tevens de gelukkigste Parijsche kwakzalver, de door geheel Frankrijk bekende potloodverkooper *Mengin*, is 22 dezer te Parijs overleden. Hij laat een vermogen van 400,000 fr. na, dat hij sedert ongeveer 15 jaren door het verkoopen van zijne hoog opgevijzelde potlooden, op de openbare straat, gewonnen heeft. *Mengin*, 30 à 40 jaren oud, stamde van eene goede familie af en studeerde in zijne jeugd in de regtsgeleerdheid. Maar hij leefde al te los en begon, toen al zijne hulpmiddelen op waren, zijn handel in potlooden. Ieder, die Parijs kent, herinnert zich den forschen en wezenlijk schoonen man, die op eene groote, rijk versierde kar staande, het publiek toesprak, dat steeds in grooten getale naar hem toestroomde. Deze man droeg een groen fluweelen mantel van gouden lissen voorzien en een helm met wuivende vederen op het hoofd. Zijne woorden waren dikwijls zeer overvloedig, maar hij sprak niet altijd. Terwijl zijn bediende met een draaiorgel muziek maakte, liet hij aan dezen het pantomimenspel over en hij zelf teekende met zijn potlood de aardigste karakaturen. Op zijne toehoorders oefende hij een grooten invloed uit; hij deed hen lagchen en weenen, naar verkiezing, en telkens, als hij zijne toespraak en pantomimen geëindigd had, was hij zeker, dat hij een groot aantal potlooden aan den man gebragt had. *Mengin* noemde zich zelven een kwakzalver; hij kwam er voor uit bij het publiek, dat hij het door zijne potsen moest lokken, dat, zoo hij als een gewoon mensch optrad, niemand zijne waar zoude koopen. *Mengin* was een van de populairste Parijzenaars; zijn portret hing overal ten toon gesteld, en daar hij penningen, waarop zijne buste afgebeeld was, uitdeelde, zijn er slechts weinig menschen in Frankrijk, dat hij in alle rigtingen doorkruiste, die zijne beeldtenis niet bezitten.

ENGELAND.

Men schrijft uit Londen van 26 Junij: Heden heeft H. M. in Hydepark het Victoriakruis uitgedeeld aan de dapperen, die zich in den Krimoorlog onderscheiden hebben. Reeds ten zeven ure was elk plekje van waar men iets van de plegtigheid zien kon, bezet en 7 a 8000 personen namen de gereserveerde plaatsen op eene een mijl lange tribune in, waarvan het midden een troonhemel voor de Koningin en de leden van het Koninklijk gezin bevatte. Ten 9 ure verschenen de troepen en namen de soldaten, die het kruis ontvangen moesten, in de onmiddellijke nabijheid van het konínkl. paviljoen plaats. Een uur later kwam de Koningin met de leden der Koninkl. familie en een talrijk gevolg, en werd met luid gejuich ontvangen. Zij bleef gedurende de geheele plegtigheid te paard zitten en stelde zelve den soldaten het eereteeken ter hand, waarna de troepen voor H. M. defileerden. 8000 man waren bij deze gelegenheid onder de wapenen gekomen.

DUITSCHLAND.

Das Ausland geeft in zijne laatste nommers belangrijke berigten omtrent volksstammen uit het midden en zuidoosten van Afrika. Daaruit leert men o. a. de Wakuafi's als hoogst onbeschaafde en barbaarsche menschen kennen. Van een der stammen van de Wakuafi's, de Mabiti's, aan het Niassameer, wordt als voorbeeld daarvan medegedeeld, dat zij eens de Wahianen, een naburig volk, overvielen, eerst zooveel menschen doodden, als zij konden, en daarop 7000 kinderen voor glasparels en kleederen aan de karavanen van slavenkoopers verkochtten, nadat zij de zuigelingen, wijl deze niet loopen konden, in bundels gebonden, aan de boomen opgehangen en door den rook van het vuur, dat zij onder hen aanlegden, verstikt hadden. Niet ten onregte voegt de berigtgever er bij: „ wanneer men van zulke tooneelen hoort of leest, zal men niet behoeven te vragen, of het zendelingswerk, de verbreiding van het Evangelie in Afrika, noodzakelijk is of niet.

— Een onbemiddeld man, met name *Meijer Bendheim* uit Auerbach, die per spoorweg naar zijne woonplaats wilde terugkeeren, vond in de nabijheid van dien weg een pakketje met bankbilletten, ter waarde van circa 25000 fl. Daar het van geen adres voorzien was, begaf hij zich, in plaats van zijne reis voort te zetten, onverwijld naar den directeur van policie, wien het weldra gelukte den eigenaar op te sporen. Deze wilde den eerlijken vinder rijkelijk beloonen, die dit echter van de hand wees, met de verklaring, dat hij slechts zijnen pligt gedaan had en geene belooning konde aannemen. Voorbeelden van dien aard behooren bekend en verbreid te worden.

— Ten behoeve van de weduwen en weezen der in den tunnel van Hauenstein omgekomen arbeiders, wordt overal in Zwitserland, met het beste gevolg, gecollecteerd. Zelfs van buiten 'slands worden liefdegaven ingezonden. Tot dusverre heeft men den arbeid in den Tunnel nog niet kunnen hervatten, eensdeels wegens de verpestende lucht, die daarin nog heerscht, en anderdeels wegens de afkeerigheid der arbeiders, om hierin te werken. De aan dezen tunnel reeds besteede kosten beloopen circa 7 mill. fr.

BELGIË.

Te Schelle heeft een pastoor geweigerd de lijkdienst voor een afgestorvene te verrigten, die lid was geweest van het genootschap *l'Harmonie*. De vraag aan de diepbedroefde zuster van den overledene, of de leden van het genootschap op de begrafenis kwamen, bevestigend beantwoord zijnde, hernam hij: „*spreek er dan maar niet meer over; uw broeder zal als een hond begraven worden.*"(!)

ITALIË.

De *Gazette de Savoie* deelt een berigt uit Turijn mede, volgens hetwelk er in dezen zomer een zamenkomst der Italiaansche vorsten zal plaats hebben, met het doel om over zachtere regeringsmaatregelen voor Italië te beraadslagen, ten einde den staatkundigen toestand des volks te verbeteren. De Paus zou dat kongres presideren en zijne reis zou in betrekking met dat plan staan.

— Het onlangs medegedeelde en van verschillende kanten volkomen bevestigde berigt, dat tusschen Rome en Napels een konkordaat is gesloten, wordt thans tegengesproken. Men beweert dat de Paus en koning *Ferdinand* het over verscheidene hoofdpunten nog niet hebben kunnen eens worden.

— De gemengde regtbank in Parma heeft al de beschuldigden in het groote en beruchte politieke proces vrijgesproken, hetgeen onder de bevolking eene buitengemeene vreugde heeft veroorzaakt, die echter, naar men vreest, wel zal worden getemperd door uitzonderings-bepalingen. In alle geval is het door de regterlijke magt gegeven bewijs van burgermoed en onafhankelijkheid lofwaard.

— Brieven uit Sardinie melden, dat de Protestantsche agenten te Turijn, Nizza en Genua een grooten ijver aan den dag leggen; zij verspreiden duizende bijbels; in al de steden des lands bestaan, in weerwil van de bemoeijingen der autoriteiten, bijbeldépots. De gevallen van overgang tot de Protestantsche kerk moeten buitengewoon talrijk zijn.

RUSLAND.

Op het eiland Kronholm, bij Petersburg, wordt thans de grootste spinnerij der wereld gebouwd. Het gebouw zal 672 vensters hebben, en des avonds met 20,000 gasbekken verlicht worden; er zullen 3000 werklieden in worden bezig gehouden. Ofschoon de geheele aanbouw 3 jaar zal vereischen, hoopt men in een jaar den arbeid te kunnen aanvaarden. Het is eene onderneming met actien; de voornaamste aandeelhouder is de heer *Frericks* van Bremen; directeur de Eng. ingenieur *Barlow*.

ASSEN, 30 Junij.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Maandag, 29 Junij Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{15}{16}$ percent. Dito 4 pCt. $96\frac{7}{8}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1816 5 pCt. $105\frac{3}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $88\frac{3}{16}$ percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad lager; op het najaar f 513. — Raapolie flauwer; op zes weken f $53\frac{1}{4}$. — 129 ponds nieuwe witbonte Poolsche Tarwe f 425 — 122 ponds Pruissische Rogge f 247. — 116 ponds Holsteinsche Boekweit f 272. — Overige Granen onveranderd.

* Op Zaturdag jl. had te Beilen plaats eene bijeenkomst van Burgemeesters en leden van raden van gemeenten in deze provincie, strekkende, om te bevorderen, dat, zoo veel mogelijk, de gronden, waar over een spoorweg zou kunnen komen, die misschien eerlang zal worden daargesteld en waarschijnlijkst van Meppel over Heerenveen naar Leeuwarden, met bijna geheele afsnijding van ons gewest, of van eerstgemelde plaats langs Koekange, Ruinen, Beilen en Assen naar Groningen, enz. zal gelegd worden, gratis worden afgestaan: algemeen was de indruk, dat Drenthe verpligt is deze zaak, zooveel mogelijk, te bevorderen, en dat dus ieder, die het met Drenthe wel meent, dezen gratis-afstand moet bevorderen: er is afgesproken om in de gemeenten bij de grondeigenaren en markgenooten de zaak te bevorderen en dan nader op Zaturdag 11 Julij te Beilen eene bijeenkomst te houden, op welke bijeenkomst alzoo verwacht worden de Burgemeesters van de Wijk, van Ruinerwold, van Ruinen, van Dwingeloo, van Beilen, van Assen, van Vries en van Zuidlaren. Men vertrouwt, dat de grondeigenaren en markgenooten, hun waar belang en dat van de geheele provincie zullen inzien.

(*Wanneer de Redactie der* Gron. Ct. *morgen dit en andere berigten uit ons blad overneemt, zal het ons aangenaam zijn, dat zij de bron vermeldt, waaruit zij put. In den laatsten tijd heeft zij vele uit onze courant overgenomen berigten als hare eigene doen doorgaan, en dit is voor ons te schadelijker, daar zij slechts één dag na de Drentsche Courant uitkomt en niets behoeft te doen dan eenvoudig de berigten over te drukken, welke wij ons met veel moeite en kosten hebben verschaft.*)

— De begrooting van enkel Provinciale en huishoudelijke uitgaven en inkomsten van dit gewest voor 1858, ingevoegen door heeren Ged. Staten dezer Provincie opgemaakt en door hen aan de Staten, in hunne aanstaande zomervergadering voor te dragen, bedraagt in ontvangst en uitgaaf f 72040 $29\frac{1}{2}$.

— Volgens een N.-Amerikaansch blad is eindelijk de lang verwachte komeet verschenen; hij zou echter nog niet met het bloote oog kunnen gezien worden, maar met een goede teleskoop waargenomen zijn beneden de beide achterwielen van het sterrebeeld: *de groote wagen.* Hij had een grooten nederwaarts hangenden staart.

* **Zuidlaren, 28 Junij.** Gisteren had in deze gemeente en wel op het naburige Plankensloot, een allerbedroevendst voorval plaats. De zoon, de knecht en een arbeider van den heer *B. van Bon* aldaar gingen 's morgens om vijf uur een voer hooi uit het land halen, dat onmiddelijk bij huis gelegen is; pas vier oppertjes op den wagen hebbende, moesten zij door eene laagte of grup rijden, om bij het vijfde te komen; dit geschiedde, doch met dat gevolg, dat de lader, zijnde de arbeider, met name *Hendrik Noorda*, er afviel, en zich zoo bezeerde, dat hij geen hand of voet meer verroeren kon. Geneeskundige hulp werd dadelijk ingeroepen, doch alles vergeefs, des avonds was hij reeds dood. De ongelukkige laat eene arme bedroefde weduwe met twee kleine kinderen na.

* **Zuidvelde, 28 Junij.** Te Norg is onlangs door den heer *H. Beins* van Eext een stuk grond aangekocht, om daarop een koren- en pelmolen te bouwen. Naar men verneemt, moet de concesie, daarvoor aangevraagd, onlangs verleend zijn, zoodat we weldra een' tweeden korenmolen te Norg zullen zien verrijzen, en wel op eene standplaats, die, met het oog op den aanstaanden straatweg, een fraai gezigt, van af Wester- en Zuidvelde, zal opleveren. — Hoewel we hieruit concurrentie voorzien, die trouwens in alle takken van nijverheid bestaat en bestaan moet, zoo hooren we, dat men in 't generaal met dit plan zeer is ingenomen. Wij wenschen den heer *Beins* geluk en een ruim debiet toe; moge 't aan 't doel beantwoorden.

Gasselternijeveen, 26 Junij. Door 't bedanken van de Weleerw. heer Ds. *J. H. Guldenarm* te Engwierum voor 't beroep als predikant alhier, is door den Kerkenraad, de Kerkvoogden, Notabelen en eene toegevoegde commissie, bij stemming, het vroeger geformeerde twaalftal aangevuld door den Weleerw. heer Ds. *Zuidema* te Schraard, Friesland. Uit dit twaalftal is de Weleerw. heer Ds. *Hemmes* te Eext op 't zestal gebragt, zoodat dit thans bestaat uit de volgende H.H. predikanten en kandidaten, alphabetisch: *Abresch*, predikant te Muntendam; *Aldershof*, kand. te Aduard; *Boeles*, pred. te Pingjum; *Borgesius*, kand. te Rolde, *Hemmes*, pred. te Eext en *Speckman*, pred. te Lippenhuizen.

* **Gorredijk, 25 Junij.** Heden had alhier de aangekondigde harddraverij plaats. Acht van de meest bekende harddravers namen aan dezen wedstrijd deel; de prijs, zijnde een zwaar met zilver gemonteerd chaisgereide met dito Hoofdstel, werd zonder betrekkelijk veel moeite behaald, door het paard C l a s i n a, van den heer *A. W. van der Sluis* te Appelscha, bereden door den pikeur *H. K. Gorter* van Vochteloo. Als iets bijzonders mag hierbij worden gemeld, dat het paard C l a s i n a in 'negen dagen tijds van de vier prijzen, waarnaar door haar is medegedongen, alle vier heeft behaald, als te Smilde, te Winsum, te Borger en nu te Gorredijk; terwijl de premie, een pikeurs hoofdstel met al de toebehooren is behaald, door het paard van den heer *Wassenaar*, bereden door den pikeur *P. J. de Boer* te St. Jacob.

* **Donkerbroek, 28 Junij.** Heden had alhier de bijzonderheid plaats, dat eene kip van den blaauwverwer *Joch. Klooster* drie, zegge d r i e eijeren gelegd heeft: een op den morgen, een op den middag en een op den avond van dezen dag! Voorwaar eene zeldzaamheid, van welke men, zoo veel wij weten, nimmer te voren gehoord heeft. — Ook is bij de wed. *J. Gorter* een jong varken onlangs geboren, dat aan alle vier pooten de onderste leden mist; hoch het dier is even vlug als al de overigen.

ADVERTENTIEN.

Onze veelgeliefde en hooggeachte Vader en Behuwdvader LUCAS NIJSINGH, oud-ontvanger van 's Rijksbelastingen alhier, en oud-lid der Prov. Staten van dit gewest, overleed heden morgen omstreeks half vijf uren, tot onze droefheid, in den ouderdom van bijna 70 jaren, na eene ongesteldheid van eenige weken.

den Hof, in de Wijk den 26 Junij 1857.

J. L. NIJSINGH,
uit aller naam.

Sedert ZATURDAG den 20en Junij jl. is **VERMIST** uit zijn ouderlijk huis te Assen

JACOB HENDRIKS DE HAAN,

oud 13 jaar, middelmatig van grootte, tamelijk vol van aangezigt, gekleed met een zwart lakensche pet, een klein bruine paletot, gestreepte broek met kniestukken en hooge rijgschoenen.

Degene, welke hem terugbezorgt of aanwijzing doet, zoodat hij terug kan bezorgd worden, zal eene belooning van **vijftien gulden** genieten van den ondergeteekende

DE HAAN,
bakker te Assen.

lucht met donkere wolken bezwangerd, als had zij zich evenens ten strijde gereed gemaakt, maar de elementen rustten, als wilden zij stille toeschouwers wezen, en eene diepe windstilte deed het gewoel van den strijd tusschen menschen des te duidelijker vernemen. Trommels ratelden, trompetten schetterden, het bevel des opperhoofds klonk door de lucht; — maar de nacht bedekte alles wat gebeurde met haren valen sluijer; geen scheepslantaarn was aangestoken, ten einde geen mikpunt voor den vijand te zijn, en men herkende elkander slechts voor een oogenblik door het blaauwe licht des oorlogsbliksems, het donderen van het geschut en door het gejammer der gewonden en stervenden, dien het doodelijk ijzer had getroffen. Zelfs schepen van dezelfde partij zochten elkander te verstaken, zij waagden het niet een oogenblik den strijd te geefs; uit vrees van op een bevriend schip te vuren, en het werd slechts aan het toeval overgelaten, de kogels naar een vijandelijk schip te besturen.

De Hollanders hadden eene gelukkige stelling ingenomen; hunne kogels troffen met zulk eene juistheid, dat het vijandelijke admiraalschip al spoedig trachtte uit het gevecht te geraken, maar de windstilte hield het vastgekluisterd, het moest stand houden en zoude waarschijnlijk in den grond zijn geboord, als niet toevallig een ander Spaansch schip den Hollandschen admiraal was op zijde komen liggen. Spilbergen rigtte zijn geschut nu op dit schip en takelde het zoodanig toe, dat het begon te zinken. In dezen nood dreef het tegen een Hollandsch jagt, aan welks boord het zich in zijnen doodsangst vastklampte om zijne bemanning te redden. Maar het werd afgeslagen en verzonk met man en muis in de golven.

Naauwelijks had het Hollandsche jagt deze overwinning behaald, toen het Spaansche admiraalschip, in zijne poging om te ontvlugten, evenzeer op hetzelve stiet en den strijd met dezen moest bestaan. Bij het schielijk op elkander volgend lichter der kanonschoten van het jagt, bemerkte men dien nood op het schip van den Hollandschen vice-admiraal, en een officier van dit schip, die een oud wapenbroeder van den kapitein van het jagt was, verzocht verlof om dezen ter hulp te snellen. In vliegenden haast besteeg hij met eenige gewapende manschappen eene boot en roeide jubelend naar het jagt. Maar de kapitein, door het aanhoudend vuren verblind, hield de boot voor een' naderenden vijand, en, terwijl hij het Spaansche schip dapper beschoot, boorde hij de boot van zijnen trouwen vriend in den grond.

Toen de morgen na dezen gruwelijken nacht aanbrak en alles te overzien was, trachtten verscheidene afgedreven schepen hunne partij weder te bereiken. Don Rodrigo lag achter het nog weinig beschadigde schip van zijnen vice-admiraal, en hier meende hij veilig te liggen, maar van Spilbergen greep beiden met vernieuwde woede aan, en het kwam tusschen de admiraal- en vice-admiraalschepen van beide kanten tot een vernieuwden woedenden strijd, die zóó lang onbeslist bleef, tot dat het Hollandsche schip *Aëolus* ter hulp ijlde en de Spaanschen zoo hevig hielp beschieten, dat hij eindelijk hunne beide schepen aan elkander liet vastdrijven en boord aan boord leggen, om uit het eene in het andere te kunnen overloopen. Dewijl het schip van den vice-admiraal veel geleden had en dreigde te zinken, vlugtte alles naar het admiraalschip, maar dit bevond zich in geen minder hagchelijken toestand het weinige der nog overgebleven manschap ijlde naar de

GEWONE VERGADERING

van 't Departement Assen der Maatschappij: ***tot Nut van 't Algemeen***, op Woensdag den 1 Julij 1857, des avonds te zeven uren.

Te behandelen zaken:

Raadpleging over de punten van Beschrijving; kiezen van afgevaardigden ter algemeene vergadering, enz.

Namens 't Bestuur,
A. Th. HOSTEIJN, Secretaris.

De ondergeteekende maakt in het belang zijner begunstigers bekend, dat hij de prijs zijner ***CICHOREI*** met ***twee gulden*** de ***honderd Ned. ponden*** heeft **VERHOOGD.**

Zuidlaren den 28 Junij 1857.

H. HAMMINGA,
Firma SCHUILING.

HARDDRAVERIJ

te *OOSTERWOLDE*, den 4 Julij e.k., om een zeer brillante **ZILVEREN TABAKSPOT met dito KOMFOOR**; door Paarden, welke geen stads prijs hebben gewonnen en ten genoegen der Keurmeesters zullen zijn.

Aangifte des morgens om 10 uren, bij S. G. SCHADE.
Keuring om 12 uren, bij de wed. POSMA.

EEN KLEERMAKERSKNECHT

dadelijk vast werk verlangende, vervoege zich in persoon of met franco brieven bij D. J. FLIERMAN, Mr. kleermaker te Meppel.

TOPGRAS-VERKOOPING

op VRIJDAG 3 Julij, des avonds te 6 uur, van twee kampen aan Gratama's wijk bij 't Veeningerland, ten overstaan van Jhr. Mr. A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, Notaris.

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo, zal ten verzoeke van den heer B. RONNER, op VRIJDAG den 3 Julij 1857, des morgens om 10 uren, in het Logement van den heer H. RONNER, in de *OUDE VEENHOOP* te Smilde, **publick bij inzate VEILEN:**

Een wel ter nering staand in het vorige jaar nieuw en hecht getimmerd **HUIS**, bevattende twee wélingerigte **KAMERS, roijale *BAKKERIJ*** en ***WINKEL*** en groote **KELDER**, met daarachter staande ruime **SCHUUR**, waarin ***Stalling voor twee Paarden*** en ***7 Koeijen***, en het daarachter gelegen **BOUW- en WEILAND**, ter grootte van circa zes bunders; alles zeer gunstig bij en aan elkander staande en gelegen aan de Drentsche hoofdvaart, nabij het Veeneschut in de gemeente Dwingelo.

PROVINCIE DRENTHE.
AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 15 Julij 1857, des middags ten twaalf ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie Drenthe, of, bij zijne afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, en in bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 3de district, aan het LOKAAL van het PROVINCIAAL BESTUUR te Assen, worden AANBESTEED:

Het doen van eenige VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGEN aan de PARADIJS- en DIEVERSCHUTSLUIZEN op de Drentsche Hoofdvaart, met bijlevering van alle benoodigde MATERIALEN in het jaar 1857.

Deze BESTEDING zal geschieden alleen bij inschrijving, overeenkomstig art. 9 van het BESTEK.

Het ***BESTEK MET DE BEGROOTING VAN KOSTEN*** zal van en met den 5 Julij aanstaande ter lezing liggen, behalve in het PROVINCIEHUIS te Assen, in de Logementen van SCHEUER te Zwolle; van VARENHORST te Steenwijk; van KUIPERS, SOMER, SCHUITEN en OOSTERGETEL te Assen; van A. LUXWOLDA, H. RONNER en J. WIND te Smilde, van BRUINTJES, VAN DIJK en TEN WOLDE te Meppel; van de wed. OOSTERVELD te Dieverbrug; van VAN TAREL te Coevorden; van LUINGE te Hoogeveen; van ZONDAG te Zuidlaren en van de wed. BRAAMS te Gieten.

Drie dagen vóór de BESTEDING, zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur KOCK en den Aspirant-Ingenieur VAN BEUSEKOM, beide te Assen.

Assen, 24 Junij 1857.

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

PROVINCIE DRENTHE.
AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 15 Julij 1857, des middags ten twaalf ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe, of bij zijne afwezigheid door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, en in bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 3de district, aan het LOKAAL van het PROVINCIAAL BESTUUR te Assen worden AANBESTEED:

Het VERNIEUWEN van een gedeelte van den PROVINCIALEN KUNSTWEG van Assen over Rolde en Gieten, tot de Hilte, gelegen tusschen Assen en de Duurserbrug, met bijlevering van de benoodigde MATERIALEN, in het jaar 1857.

Deze AANBESTEDING zal geschieden alleen bij inschrijving, overeenkomstig art. 11 van het bestek.

Het ***BESTEK MET DE BEGROOTING VAN KOSTEN*** zal van en met den 5 Julij aanstaande ter lezing liggen, behalve in het PROVINCIEHUIS te Assen, in de Logementen van SCHEUER te Zwolle; van VARENHORST te Steenwijk; van KUIPERS, SOMER, SCHUITEN en OOSTERGETEL te Assen; van A. LUXWOLDA, H. RONNER en J. WIND te Smilde; van BRUINTJES, VAN DIJK en TEN WOLDE te Meppel; van de wed. OOSTERVELD te Dieverbrug; van VAN TAREL te Coevorden; van LUINGE te Hoogeveen; van ZONDAG te Zuidlaren en van de wed. BRAAMS te Gieten.

Drie dagen vóór de BESTEDING, zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur KOCK en den Aspirant-Ingenieur VAN BEUSEKOM, beide te Assen.

Assen, 24 Junij 1857.

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 8 Julij 1857, des namiddags ten twee ure, zal aan het GEMEENTEHUIS te *DIEVER*, bij ***enkele inschrijving*** worden AANBESTEED:

Het AFBREKEN der OUDE- en het BOUWEN eener NIEUWE

PASTORIJ,

voor de Hervormde Gemeente aldaar, met BIJLEVERING van alle daarvoor benoodigde MATERIALEN.

Het ***BESTEK*** en de ***VOORWAARDEN*** liggen van den 29 Junij af ter lezing te Assen in de voornaamste LOGEMENTEN; te Dwingeloo bij J. BARELDS; te Dieverbrug bij de Wed. TEN WOLDE; te Havelte bij BROEKSMA; te Diever bij J. SEINEN; te Meppel in de *BONTEKOE* en in *DE WEEM;* te Steenwijk bij VARENHORST; te de Wijk bij G. LUBBERINK; te Hoogeveen bij de wed. LUINGE; te Smilde bij J. H. WIND en in *DE VEENHOOP;* te Zuidlaren bij T. H. ZONDAG; te Gasselternijeveen bij de wed. BAKKER en te Zwolle bij SCHEUER; te Winschoten in 't Hôtel *WISSEMANN;* te Groningen in het Logement *DE ZEVEN PROVINCIEN.*

Aanwijzing in loco, daags voor de Besteding, van 's morgens 10 tot 's namiddags 4 uren, terwijl ten allen tijde inlichtingen te bekomen zijn bij de KERKVOOGDEN van voornoemde Gemeente.

FIJNE GENUA OF TAFEL-OLIE.

HERMAN VAN DEVENTER te Zwolle, Hoofd-Dépôthouder voor het Koningrijk der Nederlanden, adverteert door dezen, dat de **GENUA OLIE** van de HH. SERIJ PELZ en COMP. te Genua te bekomen is aan het Hoofd-Dépôt à **70** Ct. en in de onderstaande Dépôts á **75** Ct. per Flesch.

Amsterdam, G. M. DIEPERINK, Martelaarsgr	Hoorn, JAN KORVEN Az. en Zoon.
Almelo, R. STEENBERG.	Harlingen, F. G. RIKKERS.
Assen, G. G. LAMBERS.	Kampen, D. J. en A. Jz. STIBBE.
Arnhem, G. I. DE ROOS Jr.	Loppersum, L. NIEVEEN.
St. Anna Parochie, J. K. TERWERDA.	Meppel, J. DE VRIES Mz.
Breda, A. VAN DIJK.	Nieuwolde, R. P. VAN CALCAR.
Bergen op Zoom, C. P. ROGIER Cz.	Rotterdam, H. T. SEPMEIJER.
Delft, B. FRANKAMP.	" A. KUILENBURG.
Delfzijl, H. ROELFSEMA.	Sneek, L. MEIJER.
Franeker, Wed. A. DE HAAS.	Sappemeer, L. K. DIJHUIS.
Finsterwolde, A. MARTENS.	Utrecht, J. M. PORTON.
Haarlem, CORNELIS SIPKES.	Vollenhoven, L. SOETERS.
's Hage, Geb. LAMPE.	Wildervank, E. D. HULSINK.
Hoogeveen, P. VAN VELZEL.	Zutphen, G. H. DIJKERMAN.
Hasselt, C. VAN DINGSTEE.	Zwartsluis, L. D. J. THORBECKE.

Aanvrage om Dépôts *franco* aan het Hoofd-Dépôt.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 21—27 Junij. Ondertr. W. G van der Wolde met F. Troost; T. Spang met J. Kreeft. — Geh. J. Wachtmeester met R. de Jonge; S. R. Smit met H. de Graaf. — Bev. A. Strijker geb. Vos, van z; H. Bakker geb. Veldman, van z. — Overl. A. G. de Boer, laatst echtgenoot van J. Kaspers, 72 j.; N. Meinen, vrl., 2 j.. Voorts is aangegeven een levenloos kind van het vrouwelijk geslacht van W. H. van der Weide en C. Thalen.

Smilde, 21—28 Junij. Geh. H. Swint met J. Tromp. — Bev. U. F. de Rode geb. Knevelman, van z. — Overl. Frerik Pols, 6 m.; Jentinus Schuiling, 18 j. en 9 m.; Leentje Bezema, 3 m.; Grietje van Oord, 6 m.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 26 Junij. TARWE en ROGGE bij partij op nieuw iets hooger betaald. Tarwe: 128 ℔ nieuwe witbonte Poolsche f 425; 124 ℔ nieuwe bonte dito f 368, 370; 126 ℔ oude dito f 375, 382; 127 ℔ dito f 395, 410; 130 ℔ Kubanka f 406, 124 ℔ Geldersche f 353 aan de Zaan; 114, 121 ℔ Friesche f 275, 315 aan de Zaan. Rogge: 120, 122 ℔ Pruissische f 241, 247; 118, 119 ℔ Petersb f 244, 247; 115 ℔ Archangel f 235; 123 ℔ Anclammer f 250; 115 ℔ Inlandsche f 215 aan de Zaan. In veiling verkocht: 29 last 119, 120 ℔ oude Deensche Rogge tot f 223; 86 last 116, 117 ℔ Archangel tot f 232 en 9 last dito tot f 234; alsmede 6 last 123 ℔ Holsteinsche Tarwe tot 336. — GARST iets hooger; 109 ℔ Deensche f 220. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT bij gerijven prijshoudend; 116, 118 ℔ Holsteinsche f 272, f 278. — Witte ERWTEN goed prijshoudend; Dantziger f $8\frac{1}{2}$ per mud. — Noord-Holl. PAARDEBOONEN ter verzending met f $7\frac{1}{2}$ per mud betaald. — Van KANARIEZAAD circa 600 mud tot ruim vorige prijzen afgedaan. — KOOLZAAD bij voorgaanden marktdag £ 1 hooger; Berdianski Ravison in veiling f 279, 256, 253; op 9 v. Olie te leveren 1o. Sept., Oct. en Nov. £ 88; April £ $88\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD prijshoudend; 109/11 ℔ Petersb. f $412\frac{1}{2}$; in veiling 110 ℔ dito f $13\frac{3}{4}$ per mud. — RAAPOLIE begin markt willig, sluit flaauwer; op 6w. f $53\frac{1}{4}$; Vliegend f 52; Najaar f 52, 51; Mei f $50\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$. — LIJNOLIE williger; op 6w. f $47\frac{1}{4}$; Vliegend f 46; Najaar f 46, $45\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op 6w. f $51\frac{1}{2}$; Vliegend f 50. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 88 a 92. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 10 a f 14.

SCHIEDAM, 25 Junij. MOUTWIJN f $19\frac{1}{4}$ per vat contant voor benoodigden besteed. -- JENEVER 100 pct. Amst. proef f $23\frac{1}{4}$ a $23\frac{3}{4}$ per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1857.

	pct.	26 Junij.	27 Junij.
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	$64\frac{5}{16}$	$64\frac{1}{4}$
" "	3	$77\frac{1}{8}$	$77\frac{1}{8}$
" "	4	$97\frac{1}{8}$	$97\frac{3}{16}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$		
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	158	$157\frac{1}{2}$
O. I. Leening	4	$96\frac{1}{16}$	96
Aand. H. Spw.			
Aand. R. Spw.	$4\frac{1}{2}$		
Ned. B.			
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	$105\frac{5}{8}$	$105\frac{5}{8}$
Dito 1831/33	5		
Cert. 1840	4	$87\frac{1}{2}$	$87\frac{3}{4}$
» Stieglitz	4	$87\frac{5}{8}$	$87\frac{5}{8}$
Cert. v. Ass.	6	$65\frac{1}{4}$	$65\frac{3}{4}$
Polen,			
Aand fl 500		ƒ $157\frac{1}{4}$	
Obl.	4	$80\frac{3}{4}$	$80\frac{1}{4}$

	pct.	26 Junij.	27 Junij.
Spanje, Obl.	$1\frac{1}{4}$	$25\frac{9}{16}$	$25\frac{1}{2}$
Obligatien	3	$42\frac{1}{2}$	
Binnenl.	3	$38\frac{5}{16}$	$38\frac{3}{16}$
Amortisable			
Bewijz. Coup.		$6\frac{9}{16}$	$6\frac{1}{2}$
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	79	$78\frac{5}{8}$
» »	4	$63\frac{1}{4}$	$63\frac{1}{4}$
» Metal.	5	$77\frac{3}{8}$	$76\frac{15}{16}$
» » N.	5		
» Nation.	5	$78\frac{11}{16}$	$78\frac{3}{8}$
» »	$2\frac{1}{2}$	40	$39\frac{7}{8}$
Belgie, Cert.	$2\frac{1}{2}$		
Rothschild	$2\frac{1}{2}$		
Portug., Obl.	3	$46\frac{3}{8}$	$46\frac{1}{8}$
Brazilien	5	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{1}{2}$
Weener aandeelen	4	$324\frac{1}{2}$	325

27 Junij. De stemming der markt was flaauwer, vooral voor Oostenrijksche en Russische fondsen; de laatste echter alleen wat betreft de certificaten te Petersburg betaalbaar.

De omzettingen waren weinig geanimeerd.

---

voorplecht van het schip, waarop eenigen eene witte vlag uitstaken, die door anderen weder weggerukt werd, daar deze liever wilden sterven dan zich overgeven. Vertwijfeling vocht hier tegen vertwijfeling, lafhartigheid tegen moed, liefde tot het leven tegen verachting van den dood, en alzoo den vijand vergetende dreven de Spanjaarden elkander, trots het bevel van den gebieder, van het eene schip in het andere. Eindelijk verhief zich de wind en de golven wierpen den Hollandschen vice-admiraal, als een scheidsregter tusschen de beide Spaansche schepen; hierdoor kwamen de Spanjaarden tot bezinning, zij beproefden het Hollandsche schip te enteren en te vermeesteren, doch werden afgeslagen, en de Spaansche admiraal, nu door den wind begunstigd, trachtte het met volle zeilen te ontkomen. Hij werd door twee Hollandsche schepen vervolgd, tot dat de nacht hem weder verborg, en later heeft men nooit meer iets van hem vernomen.

Gedurende dien tijd had van Spilbergen het Spaansche vice-admiraalschip na langen hardnekkigen wederstand veroverd en zijne bemanning gevangen genomen. Deze zoude nu met haren bevelhebber Don Pedro Alvarez de Piger, in tegenwoordigheid van den overwinnaar verschijnen. Maar Don Pedro stond er op zijn schip niet dan na verloop van den volgenden nacht te verlaten, zeggende, dat hij daartoe eene gelofte had gedaan. Het werd hem toegestaan en de overwinnende van Spilbergen bezocht den heldenmoedigen Don Pedro op zijn zwaar geteisterd schip. Hier vond hij Don Pedro met het overschot zijner officieren vreedzaam aan het avondmaal; aan zijne zijden zaten twee statige jongelingen, zijne zonen. De vice-admiraal stond langzaam van zijnen zetel op, toen van Spilbergen in de kajuit trad; zijne grijze haren kleefden nog van bloed en zijne sidderende hand reikte den overwinnaar een beker wijn.

„Zijt welkom, heer admiraal!" riep hij uit. „Gij hebt het volle regt mijn gast te zijn. Neem dezen beker! Zoo spoedig drinken wij niet weder te zamen!"

Spilbergen dronk en toen hij hij het heengaan de krijgsgevangenen de hand bood, sprak Don Pedro: „Ik wensch u hartelijk een goeden nacht, want gij hebt dien verdiend; mogt gij mij daartegen morgen vroeg, ook eenen hartelijken goeden morgen kunnen brengen!" en zoo scheidden zij.

Maar toen die morgen kwam was het Spaansche schip verdwenen. Don Pedro namelijk had wel berekend, dat zijn schip zich, wegens de zware schade die het geleden had, niet lang meer vlot zoude kunnen houden, en besloten liever den dood als de gevangenschap te kiezen; zijne onderhoorigen had hij overreed zijn voorbeeld te volgen. Zoo waren dan allen in het diepste duister van den nacht, zonder een enkel geluid te geven, dat de verschrikkelijke gebeurtenis aan de Hollanders kon verkondigen, in het zilte graf gezonken.

Getroffen stond van Spilbergen op het dek van zijn schip, den weemoedigen blik gevestigd op den wimpel van het verzonken schip, wiens masten nog een eindweegs boven het vlak van oceaan uitstaken, en de regterhand naar de wolken uitstrekkende, riep hij uit: „Goeden morgen, dappere Don Pedro!"

Naar het Hoogduitsch. A. G. W. R.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** TE ASSEN.